

Ο πνευματικός πατέρας κατά το Γέρ. Αιμιλιανό Σιμωνοπετρίτη

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Γέρ. Αιμιλιανός Σιμωνοπετρίτης](#)

[προηγούμενη δημοσίευση:<http://www.pemptousia.gr/?p=91842>]

Γ. Η διδασκαλία του Γέροντος περί του πνευματικού Πατρός

Η διαχρονία αυτή του γέροντος Αιμιλιανού κυριολεκτικά τον εντάσσει στη χορεία της γεροντικής παράδοσης [381], καθώς συγκεντρώνει στο πρόσωπό του τα γνωρίσματα του πατρός-κριτού-ιατρού[382] και διδασκάλου[383]. Με πλήρη επίγνωση του χαρίσματος της πατρότητας ο γέροντας ανέπτυξε τη δραστηριότητά του στον κόσμο αλλά πάντοτε το επίκεντρο και το εντρύφημά του ήταν το μοναστήρι. Τα κείμενά του περιλαμβάνουν ποσοστιαία μεγαλύτερη και πληρέστερη διδασκαλία για το ρόλο του Γεροντα στη ζωή των μοναχών. Όμως τα πάντα , κατά αναλογία, μπορούν να προσαρμοσθούν κατά το πλείστον και στη ζωή των υπ' αυτού καθοδηγουμένων λαϊκών , γιατί το εμπειρικό βίωμα του π. Αιμιλιανού είναι ενιαίο[384].

Όπως για την πνευματική ζωή του πιστού όρος *sine qua non* είναι η παρουσία του πνευματικού, για το μοναστήρι πεμπτουσία είναι ο γέροντας. «... Δια την αδυναμιάν μας, όμως μας χρειάζεται ένας ορατός και σύμμορφος συνάνθρωπος, δια να κατέχει την θέσιν του Θεού. Ευδοκεί και δίδει εις το πλάσμα του ο Πλάστης , ως πλάστην ένα ομόδουλον και σύμφυρτον Γέροντα, δια να είναι αυτός 'το τέλος του πόλου', το άκρον, το τέρμα, το κέντρον , ο

άξων της ζωής του. Αυτός γίνεται το κριτήριο, το βάθος και το ύψος δια τον μοναχόν, ώστε να φθάνη ο μοναχός εις την 'ελευθερίαν των τέκνων του Θεού'. Δι' αυτό και οι υποτακτικοί εις τας σχέσεις των προς τον Γέροντα αναφέρονται συχνά δια την ζωήν των, τας πτώσεις, τας ανορθώσεις και δη τα οσιακά πάθη, εις τα οποία εξασκούνται και εθίζονται, ως και δια την πορείαν της προσευχής με την οποίαν κατακτούν την ποθητήν 'πόλιν'.

Η πνευματική πατρότης είναι μία αρμονική συνεργία μοναχού και γέροντος, δια την παιδαγωγίαν της ελευθερίας και την καλλιέργειαν της προσωπικότητος. Η δε μαθητεία δεν καταντά εις προσωπολατρίαν αλλά εις θεοφορίαν εν ταπεινώσει και ανδρεία...»[385]. Πρόκειται για τον άξονα περί τον οποίο ελίσσεται η ζωή του κάθε πιστού, το έρεισμα και ο κινητήρας που κινούν τα μέτρα της ελευθερίας του, την επιτυχία της πνευματικής ζωής του και την ποιότητα της κοινωνίας του με το Θεό και τους συνανθρώπους.

Ο γέροντας υπάρχει για να διακρατεί την κοινωνία των προσώπων που ελεύθερα λογίζονται, συλλογίζονται, θέλουν, έχουν γνώμη και ψυχή, να συγκρατεί το διάλογο δηλ. την έννοια του λέγω και ομιλώ σε κάθε λογιζόμενο και βουλόμενο πρόσωπο. Αγώνίζεται να διασώζει το πνεύμα της «οικουμενικότητος» της σύναψης της καθολικότητας με την προσωπικότητα. Μέσω της υπακοής δηλ. της αγάπης και της εμπιστοσύνης αναλαμβάνει τη διάπλαση της υπάρξεως του τέκνου του ελεύθερα κι αβίαστα. Ο καθείς έχει το γέροντά του με τέτοιο τρόπο ώστε να μην υπάρχει όχλος, συμφυρμός αγνώστων, αλλά οι πάντες στον ένα και ο ένας σε όλους. Η σχέση του πατέρα με τα παιδιά του γίνεται κατ' αναλογία με την Εκκλησία: το πρόσωπο υπάρχει εν τη Εκκλησία και η Εκκλησία εν αυτώ[386].

Στην εξέλιξη της προσωπικότητας ο γέροντας έχει σημαντικό ρόλο. Οδηγεί την ψυχή στις αναγκαίες γνώσεις της πνευματικής ζωής, παρέχει υπόδειγμα ζωής, προσφέρει τη χάρη[387] που ενοποιεί και οδηγεί στην ελευθερία. Συμπορεύεται με τα τέκνα του σε κάθε στιγμή της ζωής τους, όπως ο άγιος Συμεών ο Νέος Θεολόγος με το γέροντά του [388]. Οδηγεί απλανώς στη θεογνωσία και την αίσθηση του Θεού ιδιαιτέρως στις στιγμές του αγώνα και της αγωνίας. Γίνεται ένας «δότης» μέσα από την καρδιά του, από την προσευχή του, από τον πόθο του, από την παρουσία του, σ' αυτόν που επικρέμαται στο επιτραχήλιό του· γίνεται ο δότης του ίδιου του Θεού[389]. Ως πατέρας είναι εικόνα της ουρανίου πατρότητας και ως διδάσκαλος είναι εικόνα του Χριστού. Ως μεσίτης ανεβάζει τα χέρια και την καρδιά του έτσι ώστε να αναγκάζει το Θεό να κατέρχεται στον εαυτό του και στα εκφαίνοντα τον Θεόν η επιδιώκοντα τούτον Θεόν τέκνα του [390].

Για τους παραπάνω λόγους, η υπακοή δεν είναι μια στυγνή και σιδερένια πειθαρχία αλλά αντανάκλαση της αγάπης και της στοργής συνηνωμένων προσώπων γύρω από το γέροντα, ένα ελεύθερο δόσιμο αγάπης και στοργής αυτού προς τα τέκνα του και των τέκνων του προς αυτόν[391]. Το μοναστήρι με τον τρόπο αυτό αναδεικνύεται σ' ένα μυστήριο του Θεού και ο πνευματικός πατέρας είναι το ορατό στοιχείο αυτού του μυστηρίου πίσω από το οποίο κρύβεται ο αόρατος Θεός και όλα όσα διαφεύγουν από τις αισθήσεις και γίνονται αισθητά μόνο από το πνεύμα. Στην πραγματικότητα ο πνευματικός πατέρας είναι αυτός που παραλαμβάνει το μαθητή του από το χέρι και τον εισαγάγει στον Κύριο. Είναι ο ίδιος που καταβιβάζει το Χριστό, που επανενώνει τα το πριν διεστώτα, τις πραγματικότητες του ουρανού και της γης, για να τις μεταμορφώσει στον ένα, μοναδικό και γνήσιο χορό [392]. Γίνεται η οδός προς την υποστατική μορφή υπάρξεως.

[Συνεχίζεται]

381. Αρχιμ. Αιμιλιανού, οπ.παρ., Κατηχήσεις τ. 1, Εισαγωγή σ. 32-3

382. Γέροντος Αιμιλιανού, *Αββάς Ησαΐας*, οπ.παρ. σ.233, 235

383. Εμμανουήλ Καρπαθίου οπ. παρ., τ. Β σ.176-180 και 187-206

384. Πρβλ. Επισκόπου Αθανασίου Γιέβτιτς, Πρόλογος, στο *Κατηχήσεις τ. 5* σελ.θ'-ιε, Ελισαίου αρχιμ., Πρόλογος στο *Κατηχήσεις τ. 4* σελ. ιά -ιέ, και Ιω. Φουντούλη, Εισαγωγή, στο *Κατηχήσεις τ. 4* σ. κ -κα

385. Αρχιμ. Αιμιλιανού, οπ.παρ., Κατηχήσεις τ.1, σ. 149-150

386. Γέροντος Αιμιλιανού, μνημ. εργ., στο *ΣΥΝΑΞΙΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΣ*, οπ. παρ., η παράγραφος : «ο γέρων» σ. 64-5

387. Αιμιλιανού Αρχιμ. , οπ.παρ., Κατηχήσεις τ. 2, σ. 250
388. Οπ.παρ. Κατηχήσεις τ.2. σ. 153-4
389. Γέροντος Αιμιλιανού, μνημ. εργ., σ. 66
390. Οπ. παρ., σελ. 71-2 καιόπ.παρ. Κατηχήσεις τ. 1, σ.91
391. Οπ. παρ. , σ. 61
392. Γκράχαμ Σπηκ, Άγιον Όρος , Αθήναι 2005 ,εκδ. ΙΝΔΙΚΤΟΣ , σ.368 όπου περιλαμβάνεται απόσπασμα από το δημοσίευμα : Archimandrite Aimilianos “ The role of Spiritual Father” στο συλλογικό έργο του Hieromonk Alexander Golitzin, The living Witness of the Holy Mountain, σ.165-7